

Почитувани декани и директори,

Почитувани членови на Универзитетскиот сенат, професори,

Драги гости и колеги,

Особено сум почестен, да ве поздравам и да ви посакам добредојде на денешниов онлајн настан кој Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, го организира по повод одбележувањето на СВЕТСКИОТ ДЕН НА НАУКАТА ЗА МИР И РАЗВОЈ.

Светскиот ден на науката за мир и развој е прогласен на Генералната конференција на УНЕСКО во 2001 година и има цел да покаже зошто науката е важна за секојдневниот живот на луѓето и да отвори дебати за бројни прашања. Светскиот ден на науката за мир и развој ја нагласува важната улога на науката во општеството и потребата да се ангажира пошироката јавност во дебатите за новите научни прашања.

Во 2020 година, во времето кога глобалната пандемија КОВИД-19 дополнително ја демонстрираше критичната улога на науката во решавањето на глобалните предизвици, фокусот на Светскиот ден на науката е ставен на науката ЗА и СО општеството.

Со цел одбележување на Светскиот ден на науката во 2020 година, УНЕСКО организира онлајн тркалезна маса на тема „Наука ЗА и СО општеството во справувањето со КОВИД-19“.

Во текот на оваа досега невидена здравствена криза, УНЕСКО се обидува да ја приближи науката до општеството и да ги зајакне меѓународно-научните соработки кои се премногу потребни. Од аспект на науката, одговорот на УНЕСКО на КОВИД-19 е структуриран околу три главни столба: унапредување на меѓународната научна соработка, обезбедување пристап до вода и поддршка на еколошката реконструкција.

УНЕСКО смета дека за справување со пандемијата COVID-19, императив е да се зајакне меѓународната и националната научна соработка, како и дијалогот помеѓу научниците, креаторите на политики, приватните практичари, индустриите и здравствените работници, граѓанското општество и јавноста воопшто. Ова бара отворен пристап до научните знаења и вештините како и споделување на податоците и политиките базирани на докази и итна транзиција кон Отворената наука на глобално ниво.

Пристапот до чиста и безбедна вода и управувањето на отпадни води е од клучно значење и е неопходен услов за да се избегне ширењето на КОВИД-19 во борбата против пандемијата. УНЕСКО обезбедува научни и технички совети и гради капацитет за политики засновани на докази како и инклузивни политики за водата, за одржливото управување со водните ресурси кон обезбедување пристап до чиста и безбедна вода.

Притисокот врз биодиверзитетот и неговите природни живеалишта ја фаворизираат појавата на зоонози, како што е КОВИД-19. Повеќе од кога било, постои потреба да се преиспитаат врските помеѓу луѓето и природата. Назначените локации на УНЕСКО, како што се резервите

на биосферата и глобалните геопаркови на УНЕСКО, се моќни алатки за приближување на луѓето до природата со тестирање и со примена на интегрирани пристапи кон зачувување на биолошката разновидност и одржливата употреба и одржливиот развој.

Нужно е да ја прифатиме отворената наука како алатка за да го направиме следново: науката да биде достапна, научниот процес поинклузивен, а резултатите од науката полесно достапни за сите!

Отворената наука е горлив проблем во научната заедница, но, таа исто така добива и сè поголемо внимание и од ненаучната заедница. Иноватори, инженери, развивачи на технологијата, како од приватниот, така и од јавниот сектор, ги прифаќаат концептите за отворената наука и отворените иновации. А креаторите на политиките и граѓаните сè повеќе го прифаќаат концептот на отворена наука како алатка за достапност на науката, со цел научниот процес да биде поинклузивен, а исходите од науката да бидат поедноставно достапни.

Почитувани,

Научноистражувачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е значајна компонента која Универзитетот го прави препознатлив во земјата и во странство. Мисија на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е постигнување на европските норми и стандарди во сите области на своето дејствување, особено во делот на науката. Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје ја покажува својата заложба за развој на науката, а со тоа и нашата конкурентност на светската научна сцена.

Исто така, со задоволство сакам да ги потенцирам и бројните меѓународни проекти, што укажува на нивото и компатибилноста на научноистражувачката работа на УКИМ со таа на универзитетите во повисоко развиените земји.

Дека УКИМ води грижа за науката говори и фактот дека на УКИМ веќе неколку години по ред се доделува поддршка на научни трудови објавени во престижни списанија. Висината на овие средства изнесува 12,000.00 денари и истите се доделуваат врз основа на распишан Конкурс за поддршка за објавување трудови во престижни списанија. Би сакал тука да спомнам и дека УКИМ секоја година традиционално ги наградува и најдобрите научници, исто така, по спроведена конкурсна постапка.

Почитувани,

Традиционално, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, секоја година избира најдобри научници и уметник, кои постигнале врвни резултати во научноистражувачката дејност во текот на изминатата календарска година. Изборот се спроведува во согласност со критериуми определени со Конкурс и евалуација на пристигнатите кандидатури.

Дозволете да ве информирам дека Одборот за избор на најдобри научници и уметник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за 2019 година, донесе одлука за избор.

Во овие вонредни услови наложени од глобалната пандемија, приморани сме промоцијата на избраните најдобри научници да ја спроведеме со посредство на видеоконференциска платформа. Во таа насока, дозволете да ги промовирам добитниците на наградата за 2019 година.

Во категорија НАУЧНИК

За најдобар научник во НАУЧНОТО ПОДРАЧЈЕ НА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ за 2019 го ПРОМОВИРАМ

Проф. д-р Зоран Гучев, редовен професор на Медицинскиот факултет.

Проф. Гучев е редовен професор на Клиниката за детски болести, а фокус на неговиот научен интерес се областите:

- педијатрија
- педијатриска ендокринологија
- клиничка генетика
- дијабетес и молекуларна медицина

За најдобар научник во НАУЧНОТО ПОДРАЧЈЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ВЕТЕРИНАРНИ НАУКИ за 2019 го ПРОМОВИРАМ Проф. д-р Кирил Сотировски, редовен професор на ФАКУЛТЕТ ЗА ШУМАРСКИ НАУКИ, ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА И ЕКОИНЖЕНЕРИНГ „ХАНС ЕМ“. Фокус на неговиот научноистражувачкиот интерес се областите:

- шумарска фитопатологија
- болести на растенија
- микологија

За најдобар научник во НАУЧНОТО ПОДРАЧЈЕ НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ НАУКИ за 2019 ја ПРОМОВИРАМ проф. д-р Сузана Топузовски, редовен професор на Институтот за физика при ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ. Нејзиниот научноистражувачки интерес е насочен кон следните области:

- дифракцијата на ласерска светлина
- холографија

- добивање ласерски зраци

За најдобар научник во НАУЧНОТО ПОДРАЧЈЕ НА ХУМАНИСТИЧКИ НАУКИ за 2019 ја ПРОМОВИРАМ Проф. д-р Трена Јорданоска, вонреден професор на ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ, чиј фокус на научно истражување се:

- мултимедија,
- естетика на музиката,
- социологија на музиката и музикологија

За најдобар научник во НАУЧНОТО ПОДРАЧЈЕ НА ОПШТЕСТВЕНИ НАУКИ за 2019 ја ПРОМОВИРАМ Проф. д-р Николина Паламидовска-Стерјадовска, вонреден професор на ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ. Фокус на нејзиниот научноистражувачкиот интерес се областите:

- маркетинг
- менаџмент на перформанси

Во категорија УМЕТНИК

ЗА НАЈДОБАР УМЕТНИК го ПРОМОВИРАМ Проф. м-р Љубиша Кировски од ФАКУЛТЕТОТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ, кој твори во уметничките области:

- виолина и
- камерна музика.

Во мое лично име и во име на Одбор за избор на научници и уметник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кои покажале врвни резултати во научноистражувачката дејност за 2019, ВИ честитам на освоената награда и ВИ посакувам да продолжите научно да творите за своја афирмација и севкупна афирмација на нашиот Универзитет.

Почитувани,

Во рамките на денешното одбележување на Светскиот ден на науката ќе се одржи и онлајн Трибина на тема – ОТВОРЕНА НАУКА со следните предавачи:

Проф. д-р Никола Стиков, Универзитет на Монреал, Канада

Проф. д-р Владимир Трајковиќ, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Ве поканувам да ги слушнеме предавањата на почитуваните професори, а по завршувањето на нивните предавања, ве поканувам да земете учество во отворената дискусија.

Почитувани професори, имате збор! Повелете!